

Dat Ohnsorg-Theater 2

An

hoogklassig Upföhrens köönt sük de Besökers vun't Ohnsorg-Theater in Hamborg

in de Naberskupp vun'n Hoovdbahnhoff freien, de deelwies ok up Plattdüütsch vörföhrt werden.

Dat an

meesten bekennte nedderdüütsche Volkstheater snackt „Hün un Perdün op Platt“.

Hün un Perdün

Düsse Seggwies bedüddt so veel as „alls Mögelke“ of „Düt un Dat“ un is en plattdüütsch Utdrück ut Noord/Westdüütschland. „Hün un Perdün“ was eerst de Titel vun een Artikelreeg vun den fröheren Museumsbaas un Archäologen ut Herne *Karl Heinz Brandt*, de he in de 1930er Jahren in de *Herner Journaal* bekannt mook. In düt Reeg verbredd he sowoll Neeis as ok unbegriepelk Saken över de Lokaalgeschicht un Archäölogie in de Stadt. Düt inspireerde den *Herner histoorschen Vereen* sük

düssen Naam to geven. An'n 1. April 2015 was he gründt un arbeitd eng tosamen mit dat Herner Stadtarchiv. Den sien Hülp is de Hovvdupgaav vun düssen Vereen.

Dat neeie Theater

Na 75 Jahren het sik för dat Ohnsorg-Theater mit dat Umtrecken vun de „Groot Bleken“ to den Heidi-Kabel-Platz en lang Wunsk erfüllt. An'n 8. Juli 2011 full de lest Vörhang in de old Spillstee. Dat Ensemble see tschüss mit de Komödie *Brand-Stiftung* un verdeelde witte Taskendoken mit de Upschrift **Ohnsorg-Theater – Atschüß, altes Haus! Lest Upföhrens, 08. Juli 2011**

Dat Theater

fung in de neeie Spillstee vun't Traditschoonshuus „Bieberhaus“ an'n

Heidi-Kabel-Platz 1 mit en plattdütsche Versioon vun William Shakespeares „Ein

Sommernachtstraum“ an. Siet August 2011 spöölt dat Ensemble nu in dat mehr

moderne un gröttere Huus mit modernste Technik un 50 Platzen mehr as in de olde

Spillstee. All Besökers hebbt en gode Sicht un best Akustik. Met 414 Platzen,

en Fahrstuhl un en gode Klimatiseeren köönt de Besökers modernen Komfort

verwachten un sik an de Portalhöchte vun 4,70 m un bovendeem en Spöölböhn

freien.

Good to weten

Dat Ohnsorg-Theater is en Theater, dat dat Anerkennen un dat Weten över de nedderdütsche Spraak dör ehren Upföhren vun Theaterstücken up nedderdütsch fördert. Man dat was nich alltied as so. Siet Richard Ohnsorg 1910 Vörstand wurd un de künstlerisk Leitung vun den „Vereen för dramatisch Kunst“ övernamm, kehrde sük de Vereen de nedderdütsch Spraak to un nöömte sik in „Niederdeutsche Bühne e.V.“ um.

Siet 1954

waard Upföhrens vun dat Theater ok stadig in de Glotz överdragen un Ikonen as

Heidi Kabel, Heidi Mahler un Henry Vahl hebbt de Böhn bundeswiet bekennt mookt.

Wiest werden vandaage Lüstspillen, Komödien, tegen Klassikern ok ernst

Stücken, de dat Facettenriekdoom vun de plattdütsche Spraak wiesen.

Düssen Bidrag is schrieven in ostfreesk Platt.

Theater in'n Zoo

As Hermann Landois in 1863 in Mönster de „Insel“ dicht bi de Innenstadt koopte, was sien Plan, enen Westfäölsken Zoo up de Beene to stellen, de 1875 gründt was. Hermann Landis was to düsse Tied Assistent för Zoologie bi de Akademie in Mönster. Studeert haar häi Philosophie un Theologie. Häi interesseerte sick uck för dat Plattdütske un för kulturelle Saaken, so as dat Theater. Dat is för seeker uck för düsse väälen Interessen, dat häi 1881 up de Idee komen is, ene Theatergesellschaft to grünnen, üm för den Zoo Geld to sammeln. Dat is de Ursprung van de *Abendgesellschaft Zoologischer Garten* in Mönster.

De Stücke, de van de *Abendgesellschaft* upführt worrn bünt, wiest ene Rieg van Besünnerhäiten up. De ärste ist, dat de Stücke van Metglieders van de Gesellschaft sümmers schriewen

worrrn bünt. To de Autoren hört to'n Biespäil Eli Marcus, de Stücke as „Usse Dölfken oder Latienske Buern“ schriewen harr (Markus 1905), of Franz Folger, de faken späält was, to'n Biespäil met „Schnieder Bänd of De Goldsiergen ut Indien“ (Folger 1927). In de laste Jaohren van de Abendgesellschaft häff Richard schmieding ene Riege van Stücken biestuert, to'n Biespäil „De Jungmühle“, de in 1999 för de Landois-Festspiele upführt was, of „Puten un Computer off: Wann use Papa dat Dingen nich har“ van 2002. De Inhalt van de Stücke was mäisttied humorisk, faken wassen dat Geschichte to'n Karneval of to annere Anlässe in't Jahr, met Henwiesen up lokale of nationale Ereignisse in Politik of Gesellschaft, faken mengelt met orientalske Bälder. Elke Joahr gäif dat een näiet Stück, so dat de Autoren in'n Winter ümmer flietig an't schriewen wassen, üm för dat näste Joahr parat to wäen.

Alle Stücke wassen up plattdütsk. Alle Rollen wörn späilt döa Mannslüe, de *Abendgesellschaft* was in düsse Hinsicht heel besünners. Uk de Gewohnheit, up de Bühne keen Water sonnern Schnaps to trinken, wenn een dat naoh Text daun schöllde, was in annere Theatergruppen so nich faken to finnen. Besünners was uck, dat de Schauspieler met de Lüe in't Publikum tohoope Lieder singen däen, to'n Beginn van elke Akt. Dat was för dat Gefäuhl, ene Gemeinschaft to wään, heel wichtig.

De *Abendgesellschaft Zoogischer Garten* giff dat bit vanddage, blots Stücke wäert nicht mähr upführt. De Verbunnenheit to'n *Allwetterzoo Münster* bestaiht aower bit vandaage. Faken findt een Lüe van de *Abendgesellschaft*, de as Hermann Landois maskeert bi Festen of annere Gelegenheiten uptreden daiht. Dat hört in Mönster to de Traditionen, de gerne pleegt wart.

Literaturhinweise

Folger, Franz (1927): *Schnieder Bänd of De Goldsiergen ut Indien*. Münster/Westf.: Greve.

Markus, Eli (1905): *Usse Dölfken oder Latienske Buern*. Essen-Ruhr: Fredebeul & Koenen.

Düsse Bidrag is schriewen in Emslänner Platt.

Theater in't Münsterland

Dat plattdütsche Theater is eene von de wichtigsten Oorte, woar de Sproak noch proatet wat und tou seein is. Meest in lustige Stimmung wat dat Stück kiecket und klönt. Doar kann man seeien, dat Plattdütsch lebendig is und Spaß moakt. So een Theaterbesöök is een geselliget un kulturellet Erignis und lohnt sück. Daför habt wi hier een kleene Tousammenstellung von plattdütschen Bühnen in un um Münster:

Plattdutsche Bühne Haltern

De Bühne güfft et all sit 1988 un is de Verien is dat ganze Joar aktiv. Düsset Joar wat dat Stück „De Banküwerfall“ upführt. Tickets un Termine güft et hier:

<https://plattdutschebuehnehaltern.jimdo.com/>

Niederdeutsche Bühne am Theater Münster e.V

Eene noch längere Tradition haff de Niderdeutsche Bühne am Theater Münster e.V. . De fiert düsset Joar dat hunnerste Jubiläum. Doarför gäv es taalrieke (un verdiente) Fierstunnen. De Höhepunkt von disse Fierlichkieten is dat Stück “ **En Midsummernachtsdraum**“ von W. Shakespeare. Hannes Demming haff översettet. Termine un Koarten hier:

<http://www.niederdeutsche-buehne-muenster.de/>

Laienspielschar Nienberge

Ook in Nienberge kunn man plattütsche Ufföhrungen seihn.. Düsset Joar wat eene Komödie mit denn Titel „Dumtüg to twet“

upföhrt. Dat Stück is von Erika Elisa Karg. Termine un Tickets:

<https://theater-nienberge.de/one-pages/Theater2020/index.html#home-section>

„Lach män lück!“ aus Münster-Albachten

De plattduitsche Speelgemeinschaft föhrt sit 1978 jedet joar um de Wintertiet een Stüc up und unnerhölt so de Lüe und erhöllt de Plattduitsche Sproak. Düsset Joar wat dat Stück „Trudes Bude“ speelt.

<https://www.plattdeutsches-theater-albachten.de/>

Plattdutsche Laienspielschar Nottuln e.V.

In Nottuln geiht et – tuminnest in den Titel – fröhlick tou. Doar war dat Stück „Drei Korn un een Söten toviell“ speelt, woar et um de Folgen von een lustigen Omd. Tickets und Termine hier:

<http://plattdeutschelaienspielschar.de/>

Düss is blot een unvollstännigen Öwersicht un et güff noch masse annere Bühnen. Wenn ih noch annere Theater kennt of süwet speelt, schriew dat gerne in de Kommentare unner düssen Bidrag.

Düssen Bidrag was schreeven in Emsländer Platt.

Dat allerbest to d' 100.

Gebuursdag, Leve Niederdeutsche Bühne!

Befaat man*froo sük mit 't Thema ‚Plattdüütsk un Theater‘, so kummt man*froo neet umto, up de Niederdeutsche Bühne am Theater Münster e. V. to proten to komen – eerst recht neet van 't Jahr, in dat se al hör hunnertjährige (woll verstahn!) Jubiläum fieren dürt. Doch een na 't anner...